

La cena

Direcció: Manuel Gómez Pereira **Guió:** Joaquín Oristrell, Yolanda García Serrano, Manuel Gómez Pereira **Països:** Espanya i França **Durada:** 106 min **Any:** 2025
Gènere: Comèdia dramàtica **Interpretació:** Mario Casas, Alberto San Juan, Antonio Resines, Nora Hernández... **Música:** Anne-Sophie Versnaeyen **Fotografia:** Aitor Mantxola **Distribuidora:** A Contracorriente **Estrena a Espanya:** 17/10/2025
No recomanada per a menors de 12 anys
Versió original en espanyol

SINOPSI

Dues setmanes després d'acabar la Guerra Civil, Franco demana un sopar de celebració a l'Hotel Palace. Un jove tinent, un *maître* meticulós i un grup de presoners republicans experts en cuina, han de preparar un banquet impecable en temps rècord. Tot sembla anar sobre rodes, però a la cuina es trama alguna cosa més que un menú. La fugida està servida. (FilmAffinity)

CRÍTICA

Dins de les gales RTVE arriba a Sant Sebastià la nova pel·lícula de Manuel Gómez Pereira, el cinema del qual ha transitat esporàdicament la comèdia al llarg de les últimes quatre dècades i ara s'endinsa en un terreny no gaire explorat, com és el de retratar Francisco Franco i el seu entorn en clau d'humor. Amb exemples més o menys propers en el temps com *...Y al tercer año, resucitó* (Rafael Gil, 1980), *¡Buen viaje, Excelencia!* (Albert Boadella, 2003), o l'últim treball de Francisco Regueiro *Madregilda* (1993), l'aproximació a la figura del dictador que escull Gómez Pereira orbita aquí al voltant de la celebració, just acabada la guerra, d'un sopar improvisat per a ell i els seus generals a l'Hotel Palace, en ús com a hospital de sang de l'exèrcit republicà. A través d'un to lleuger i un muntatge precís que fa fluir còmodament el relat des del principi fins al final, el cineasta eludeix àgilment l'esperpèntic i aconsegueix una comèdia efectiva en la qual l'equip de cuina (salvat provisionalment de l'afusellament per a l'esdeveniment) tractarà de dur a terme un pla de fugida sense que se n'assabentin els comensals.

Mantenint aquest pòsit teatral heretat de l'obra de José Luis Alonso de Santos que adapta, titulada *La cena de los generales* i estrenada el 2008, el que proposa aquí el cineasta és un constant joc formal entre allò que és dins i allò que és fora. No només en referència a la cuina on s'ordeix el pla respecte al menjador ple de generals o al mateix hotel com a metàfora d'un país que anticipava quaranta anys de repressió i l'exterior com a horitzó simbòlic de salvació (el carrer, la promesa d'arribar a Hendaia), sinó tenint en compte tot allò que es pot dir o no davant dels altres. En aquest sentit és especialment significativa la insistència en els qualificatius irrespectuosos sobre la figura del cabdill que emanen dels seus propis subordinats a la seva esquena, així com els anhels particulars (d'una banda i de l'altra) projectats en secret sobre el futur incert d'Espanya, en especial els del tinent Medina, el veritable protagonista de la història, l'aspecte del qual serà mirall -gràcies a l'habitual facilitat de Mario Casas per mostrar amb cada gest el sentir interior dels seus personatges-, del procés que viuen tots i cadascun dels assistents i treballadors.

D'altra banda, i després de cinquanta anys de democràcia, cal preguntar-se quin lloc ocupa *La cena* en l'actualitat del cinema espanyol, ja que sembla considerablement més allunyada d'una subversió en temps real com la que han aconseguit altres obres recents, especialment la incisiva *Su majestad* (2025), de Borja Cobeaga i Diego San José. Seria potser, en aquest cinema còmic dels anys posteriors al 75, que sí que va llançar amargues lectures en clau d'humor sobre els usos i costums del franquisme, ple d'arquetips precisos i diàlegs encertats, on una incursió còmica directa en la figura del dictador i els seus generals hauria resultat un contrapunt (francament) saludable al cinema històric de La Transició.

Nacho Álvarez - caimanediciones.es